

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

UNIVERSITY OF EAST SARAJEVO

Вука Карапића бр.30. Лукавица 71123 Источно Сарајево Босна и Херцеговина
Lukavica, 30 Vuka Karadzica St. 71123 Istocno Sarajevo Bosnia and Herzegovina

phone: +387 57 340 464 ; 320 330 ; 340 463 fax: +387 57 340 263

email: univerzitet@paleol.net <http://www.ues.rs.ba>

жиро рачун: 562-099-80950598-34 NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka

ELABORAT O PROGRAMU CJELOŽIVOTNOG UČENJA

OBRAZOVANJE VASPITAČA ZA RAD SA OSOBAMA TREĆE ŽIVOTNE DOBI

Organizaciona jedinica	Pedagoški fakultet Bijeljina
Naziv programa	Program obrazovanja vaspitača za rad sa osobama treće životne dobi

1. OPŠTE INFORMACIJE O PROGRAMU CJELOŽIVOTNOG UČENJA

Nosilac/i programa cjeleživotnog učenja	Pedagoški fakultet Bijeljina
Razlozi za pokretanje programa	Većina obrazovnih radnika nije usko osposobljena za rad sa osobama treće životne dobi, a u skladu s trendovima koji su aktuelni u Evropi, po sistemu brzih i ciljanih programa usavršavanja i prekvalifikacije.
Opravdanost pokretanja programa	Demografske promjene u Republici Srbkoj kontinuirano vode povećanju broja starih osoba, pa tako stanovništvo starije od 65 godina života čini oko 19% cijelokupnog stanovništva. Stanovništvo Republike Srpske najčešće umire od hroničnih nezaraznih bolesti (kardiovaskularnih i malignih bolesti). Oko 4% stanovništva Evrope, pa i Republike Srpske ima potrebu za produženom njegom, ali je u zvaničnim institucijama ostavri samo oko 25% lica, kojima je ona potrebna, pa su mnoge nestručne osobe, poput članova porodica, volontera, prijatelja, prinuđeni da pružaju njegu. Osim toga, i ostalim stariim osobama koje nemaju hronične bolesti, treba pružiti adekvatan vid njegi, koji je usmjeren na prevenciju bolesti i povreda. Programom cjeleživotnog učenja u cilju obrazovanja vaspitača za njegu lica treće životne dobi povećao bi broj lica, koja su osposobljena za pružanje njegi. Potreba za ovom vrstom edukacije utvrđena je na osnovu analize podataka, zainteresovanosti,

	anketnih upitnika, koje su popunjavali obrazovni radnici sa teritorije Republike Srpske, ali i objektivnih problema u praktičnom radu.
Opis obrazovnih ciljeva i ishoda učenja, te kompetencije za koje će polaznici biti osposobljeni	Cilj je da se budući obrazovni radnici steknu kompetencije za njegu lica treće životne dobi, ali i da pruže produženu njegu hroničnim bolesnicima uz primjenu najnovijih stručnih i naučnih saznanja
Trajanje programa	U zavisnosti od stepena stručnog usavršavanja prema odredbama Vlade Republike Srpske (broj: 01-977/10 član 54, član 55, član 56 Zakona o Visokom obrazovanju), od 120 do 200 časova .
Ciljna grupa	Profesori i nastavnici obrazovnih profila
Broj polaznika	10
Uslovi za upis programa	Prema odredbama Vlade Republike Srpske (broj: 01-977/10 član 54, član 55, član 56 Zakona o Visokom obrazovanju), Pedagoški, Učiteljski fakultet ili bilo koji drugi nastavnički fakultet).
Uslovi za završetak programa	Položeni ispit
Broj ETCS bodova	60

2. OPIS PROGRAMA CJELOŽIVOTNOG UČENJA

Naučna oblast	Medicinske i zdravstvene nake
Studijski program	Program obrazovanja vaspitača treće životne dobi

2.1. Spisak predmeta programa cjeloživotnog učenja Programa obrazovanja vaspitača za rad sa osobama treće životne dobi

Naziv predmeta	Način izvođenja nastave				ETCS
	P	S	V	T	
Higijena, promocija zdravlja i prevencija bolesti	1	1	1		10
Prevencija i tretman hroničnih nezaraznih bolesti	2	1			5
Dugotrajna njega	1	1	1		5
Urgentna stanja i povrede lica treće dobi	1		1	1	10
Metodika rekreativne aktivnosti lica treće dobi*	1		1	2	10
Metodika rada sa osobama treće dobi*	1		1	2	10
Profesionalna praksa				2	10
Ukupno	7	3	5	7	60

2.2. Opis predmeta programa cjeloživotnog učenja

Naziv predmeta	HIGIJENA PROMOCIJA ZDRAVLJA I PREVENCIJA BOLESTI						
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova			
	O	I	5	45			
Ime i prezime nastavnika saradnika	doc. dr Dragana Stojisavljević prof. dr Biljana Mijović						
Školska godina	2020/21						
Ciljevi izučavanja predmeta	Izučavanje higijene treće životne dobi						
Uslovjenost drugim predmetima	Nema						
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave (izvedbeni plan)							
Metod nastave i savladavanja gradiva	Predavanje, vežbe, praktičan rad.						
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ vježbe ☐ seminari/radionice ☒ ekspozicija ☐ e-učenje			☐ samostalni zadaci ☒ multimedija ☐ laboratorija ☒ mentorski rad ☒ ostalo upisati			
Obaveze polaznika (upisati broj ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta)	prisustovanje nastavi		istraživanje		praktični rad		
	eksperimentalni rad		referat		ostalo (upisati)		
	esej		seminarski rad		ostalo (upisati)		
	kolokvijum		usmeni ispit		ostalo (upisati)		
	pismeni ispit		projekat		ostalo (upisati)		
Sadržaj predmeta po sedmicanama							
1	Higijena života						
2	Fiziologija starenja						
3	Fizička aktivnost i rekreacija u trećoj životnoj dobi						
4	Ishrana u trećoj životnoj dobi						
5	Biomarkeri i opravdanost primjene suplemenata						
6	Mentalna higijena						
8	Povrede i prevencija povreda						
9	Cjeloživotno učenje						

10	Hronične nezarazne bolesti
11.	Zdravstvena pismenost
12.	Aspekti zdravlja i bolesti
13.	Pojmovi promocije zdravlja i prevencije bolesti
14.	Metode promocije zdravlja
15.	Nivoi i metode prevencije bolesti

Opterećenje studenta po predmetu

Nedjeljno	U semestru
3	45

Literatura:

- Jorga J. Higijena sa medicinskom ekologijom, Univerzitet u Beogradu Medicinski fakultet, 2016.
- Janković S, Mijović B, Bojanić J, Jandrić Lj. Epidemiologija, Medicinski fakultet Banja Luka, 2015.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Usmeni i praktični ispit

Posebna napomena za predmet:-

Naziv predmeta	PREVENCIJA I TRETMAN HRONIČNIH NEZARAZNIH BOLESTI			
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova
	O	I	5	45
Ime i prezime nastavnika saradnika	prof. dr Biljana Mijović doc. dr Verica Prodanović doc. dr Marijana Kovačević			
Školska godina	2020/21			
Ciljevi izučavanja predmeta	Učestalost, mjere prevencije i tretman hroničnih nezaraznih bolesti			
Uslovljenost drugim predmetima	Nema			
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave (izvedbeni plan)				
Metod nastave i savladavanja gradiva	Predavanje, seminari.			
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☐ vježbe ☒ seminari/radionice ☐ terenska nastava ☐ e-učenje	☐ samostalni zadaci ☒ multimedija ☐ laboratorija ☒ mentorski rad ☒ ostalo upisati		

Obaveze polaznika (<i>upisati broj ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta</i>)	prisustvovanje nastavi		istraživanje		praktični rad	
	eksperimentalni rad		referat		ostalo (upisati)	
	esej		seminarski rad		ostalo (upisati)	
	kolokvijum		usmeni ispit		ostalo (upisati)	
	pismeni ispit		projekat		ostalo (upisati)	

Sadržaj predmeta po sedmicama

1	Demografske promjene stanovništva Republike Srpske
2	Epidemiološka situacija hroničnih nezaraznih bolesti u Republici Srpskoj
3	Primarna prevencija hroničnih nezaraznih bolesti
4	Sekundarna prevencija hroničnih nezaraznih bolesti
5	Tercijarna prevencija hroničnih nezaraznih bolesti
6	Kardiovaskularne bolesti, prevencija i tretman
8	Maligne bolesti, prevencija i tretman
9	Skrining na rak dojke
10	Skrining na rak debelog crijeva
11	Skrining na rak grlića materice
12	Prevencija i tretman dijabetesa
13	Prevencija i tretman poremećaja mentalnog zdravlja
14	Samoubistva, javnozdravstveni značaj i prevencija
15	Javnozdravstveni programi prevencije HNO u Republici Srpskoj

Opterećenje polaznika po predmetu

Nedjeljno	U semestru
3	45

Literatura:

Janković S, Mijović B, Bojanić J, Jandrić Lj. Epidemiologija, Medicinski fakultet Banja Luka, 2015.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Usmeni i praktični ispit

Posebna napomena za predmet:-

Naziv predmeta	DUGOTRAJNA NJEGA			
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova
	O	I	5	45
Ime i prezime nastavnika saradnika	prof. dr Sanja Marić doc. dr Marijana Kovačević doc. dr Verica Prodanović			

	vass Jelena Vladičić vass Sandra Joković				
Školska godina	2020/21				
Ciljevi izučavanja predmeta	Upoznavanje sa principima i praksom dugotrajne njegе lica treće životne dobi				
Uslovljenost drugim predmetima	Nema				
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave (izvedbeni plan)	Prikazan po sedmicama				
Metod nastave i savladavanja gradiva	Predavanje, seminari.				
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ vježbe ☒ seminari/radionice ☐ terenska nastava ☐ e-učenje	☐ samostalni zadaci ☒ multimedija ☐ laboratoriјa ☒ mentorski rad ☒ ostalo upisati			
Obaveze polaznika (<i>upisati broj ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta</i>)	prisustovanje nastavi	istraživanje	praktični rad		
	eksperimentalni rad	referat	ostalo (upisati)		
	esej	seminarski rad	ostalo (upisati)		
	kolokvijum	usmeni ispit	ostalo (upisati)		
	pismeni ispit	projekat	ostalo (upisati)		
Sadržaj predmeta po sedmicama					
1	Pojam dugotrajne njegе				
2	Socijalni aspekti dugotrajne njegе				
3	Osnovne kompetencije dugotrajne njegе				
4	Organizacija dugotrajne njegе				
5	Komunikacija i timski pristup u produženoj njegi				
6	Procjena potreba za dugotrajnom njegom				
8	Principi kućne njegе				
9	Uloga zajednice u produženoj njegi				
10	Pomoć u kući				
11	Njega u dnevnom boravku				
12	Institucionalna produžena njega				
13	Značaj nevladinih, humanitarnih organizacija u produženoj njegi				

14	Specifičnosti produžene njege starijim i invalidnim osobama i drugim populacionim grupama
15	Palijativna zdravstvena njega

Opterećenje polaznika po predmetu

Nedjeljno	U semestru
3	45

Literatura:

- Davidović M. Medicinska gerijatrija, Beograd, 2008.
- Matković G. Socijalna zaštita u starosti. Beograd 214.
- Heal Ken. Komunikacija sa starima (prevod sa norveškog jezika), 2006.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Usmeni i praktični ispit

Posebna napomena za predmet:-

Naziv predmeta		URGENTNA STANJA I POVREDA LICA TREĆE DOBI			
Skraćeni naziv		Status	Semestar	ECTS	Fond časova
		O	II	10	45
Ime i prezime nastavnika saradnika		Prof. dr Sanja Marić Doc. dr Verica Prodanović Prof. dr Nenad Lalović			
Školska godina		2020/21			
Ciljevi izučavanja predmeta		Upoznavanje sa urgentnim stanjima i metodama pružanja pomoći licima treće dobi			
Uslovljenost drugim predmetima		Nema			
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave (izvedbeni plan)		Prikazan po nedejeljama			
Metod nastave i savladavanja gradiva		Predavanje, seminari.			
Vrste izvođenja nastave		☒ predavanja ☒ vježbe ☒ seminari/radionice ☐ terenska nastava ☐ e-učenje			☐ samostalni zadaci ☒ multimedija ☐ laboratorijski rad ☒ mentorski rad ☒ ostalo upisati
Obaveze polaznika (upisati broj ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta)		prisustovanje nastavi		istraživanje	praktični rad
		eksperimentalni rad		referat	ostalo (upisati)
		esej		seminarski rad	ostalo (upisati)
		kolokvijum		usmeni ispit	ostalo (upisati)

	pismeni ispit		projekat		ostalo (upisati)	
--	----------------------	--	-----------------	--	-----------------------------	--

Sadržaj predmeta po sedmicama

1	Politrauma
2	Postupci na mjestu nesreće
3	Transport povrijeđenih
4	Disajni put i obezbjeđenje disajnog puta
5	Srčani zastoj i kardiopulmonalna reanimacija
6	Povrede mekih tkiva i zaustavljanje krvarenja
7	Hitna stanja u psihijatriji
8	Intoksikacija
9	Povrede glave i kičme
10	Povrede lokomotornog sistema
11	Povrede grudnog koša
12	Akutni abdomen. Povrede trbušnih organa
13	Povrede urogenitalnog sistema
14	Najvažnije kompetencije lica koja pružaju prvu pomoć
15	Zdravstvena njega povrijeđenih

Opterećenje polaznika po predmetu

Nedjeljno	U semestru
3	45

Literatura:

- Sekelj A. Prva pomoć, doktrina i praksa. Medicinska naklada, 2006
- Pavlović A. Kardioplumonalna reanimacija. Obeležja, Beograd, 2007.
- Višnjić M. Hirurgija, Prosvjeta, Niš, 2005.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Usmeni i praktični ispit

Posebna napomena za predmet:-

Naziv predmeta	METODIKA REKREACIJE LICA TREĆE DOBI			
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova
	O	II	10	45
Ime i prezime nastavnika saradnika	Prof. dr Dalibor Stević Doc. dr Nebojša Mitrović			
Školska godina	2020/21			
Ciljevi izučavanja predmeta	Cilj je ovog predmeta osposobljavanje polaznika u različitim društvenim područjima i uslovima za sistematsko postavljanje			

	temeljnih kriterijuma primjene različitih vrsta programa sportske rekreacije kod osoba treće dobi. Jedan od ciljeva je i osposobljavanje za organizaciju i upravljanje rada na različitim nivoima za različite potrebe i ciljeve. Polaznici stiču znanja o sledu postupaka i svim delovima i načelima bitnim za primjenu i realizaciju pojedinih programa sportske rekreacije. Osim temeljnih znanja, polaznici stiču specifične kompetencije koje se odnose na rekreaciju i realizaciju transformacionih i drugih opštih i specifičnih programa sportske rekreacije.				
Uslovjenost drugim predmetima	Nema				
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave (izvedbeni plan)	Prikazan po sedmicama				
Metod nastave i savladavanja gradiva	Predavanje, seminari.				
Vrste izvođenja nastave	☒ x predavanja ☒ x vežbe ☒ x seminari/radionice ☐ terenska nastava ☐ e-učenje	☐ samostalni zadaci ☒ x multimedija ☐ laboratorijski rad ☒ x mentorski rad ☒ x (ostalo upisati)			
Obaveze polaznika (upisati broj ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta)	prisustovanje nastavi	istraživanje	praktični rad		
	eksperimentalni rad	referat	ostalo (upisati)		
	esej	seminarski rad	ostalo (upisati)		
	kolokvijum	usmeni ispit	ostalo (upisati)		
	pismeni ispit	projekat	ostalo (upisati)		
Sadržaj predmeta po sedmicama					
1	Efekti redovne fizičke aktivnosti				
2	Rekreacija prava mera fizičke aktivnosti				
3	Prednosti i negativnosti savremenog načina života				
4	Primena rekreacije				
5	Rekreacija hendikepiranih osoba				
6	Rekreacija osoba treće dobi				
7	Rekreacija osoba različitog starosnog doba				
8	Uloga aerobnog vježbanja				
9	Rekreacija na selu i u gradu				
10	Sportske igre				

11	Modeli stimulisanja na učestvovanje u fizičkoj aktivnosti
12	Vježbe oblikovanja
13	Doziranje i kontrola opterećenja
14	Grupni i personalni fitnes programi
15	Programi za odmor i oporavak

Opterećenje studenta po predmetu

Nedjeljno	U semestru
3	45

Literatura:

1. Mikalački, M. (2015). *Sportska rekreacija*. Novi Sad: Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja.
2. Andrijašević, M. (2010). *Kineziološka rekreacija*. Zagreb: Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
3. Bartoluci, M. i sar. (2004). *Menadžment u sportu i turizmu*. Zagreb: Kineziološki fakultet, Ekonomski fakultet.
4. Andrijašević, M. (2000). *Rekreacijom do zdravlja i ljepote*. Zagreb: Fakultet za fizičku kulturu.
5. Andrijašević, M., Jurakić, D (ur) (2011). Sportska rekreacija u funkciji unapređenja zdravlja. Zagreb: Kineziološki fakultet.
6. Andrijašević, M. (ur.) (2009). Upravljanje slobodnim vremenom sadržajima sporta i rekreacije. Zagreb: Kineziološki fakultet.
7. Corbin, B. C., Lindsey, R., Welk, I. G., Corbin, R. W. (2002). *Concepts of fitness and wellness*. New York, USA: Mc Graw Hill Companies.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Usmeni i praktični ispit

Posebna napomena za predmet:-

Naziv predmeta					METODIKA RADA SA LICIMA TREĆE DOBI						
Skraćeni naziv		Status	Semestar	ECTS	Fond časova						
		O	II	10	45						
Ime i prezime nastavnika saradnika		Prof. dr Dalibor Stević Doc. dr Nebojša Mitrović									
Školska godina		2020/21									
Ciljevi izučavanja predmeta		Upoznavanje polaznika sa teorijskim saznanjima o zakonitostima vaspitno-obrazovnog procesa, praćenje rezultata najnovijih naučnih dostignuća u oblasti didaktike i metodike rada sa licima treće dobi, otkrivanje međuzavisnosti između didaktičko-metodičke teorije i vaspitno-obrazovne prakse, podsticanje kritičkog i stvaralačkog mišljenja polaznika i otvorenosti prema inovacijskim nastojanjima u vaspitno-obrazovnom radu.									
Uslovjenost drugim predmetima		Nema									
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave (izvedbeni plan)		Prikazan po nedeljama									
Metod nastave i savladavanja		Predavanje, seminari.									

gradiva											
Vrste izvođenja nastave	☒ x predavanja ☒ x vježbe ☒ x seminari/radionice ☐ terenska nastava ☐ e-učenje			☐ samostalni zadaci ☒ x multimedija ☐ laboratorija ☒ x mentorski rad ☒ x (ostalo upisati)							
Obaveze polaznika (<i>upisati broj ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta</i>)	prisustvovanje nastavi		istraživanje		praktični rad						
	eksperimentalni rad		referat		ostalo (upisati)						
	esej		seminarski rad		ostalo (upisati)						
	kolokvijum		usmeni ispit		ostalo (upisati)						
	pismeni ispit		projekat		ostalo (upisati)						
Sadržaj predmeta po sedmicama											
1	Klasifikacija nauka i mjesto metodike u sistemu										
2	Veza metodike i drugih nauka										
3	Opšta metodika rada sa licima treće dobi										
4	Istorijski razvoj ideja o vaspitanju i obrazovanju										
5	Ciljevi i zadaci rada sa osobama treće dobi										
6	Sadržaji vaspitanja i obrazovanja										
7	Struktura rada sa osobama treće dobi										
8	Dinamika vaspitno-obrazovnog procesa										
9	Vaspitno-obrazovne metode i strategije										
10	Socijalni oblici										
11	Prirodna i društvena sredina										
12	Mediji u obrazovanju										
13	Operacionalizacija ciljeva i zadataka kognitivnog, afektivnog i psihomotornog područja										
14	Kombinovanje metoda i strategija u različitim situacijama										
15	Organizacija i realizacija rada sa osobama treće dobi										
Opterećenje studenta po predmetu											
Nedjeljno		U semestru									
3		45									
Literatura:											
Ilić, M. (2003). Razvijanje standarda metodičkog obrazovanja budućih učitelja. Zbornik. Obrazovanje i usavršavanje učitelja, Naučni skup sa međunarodnim učešćem. Užice: Učiteljski fakultet. Str. 399-408.											

- Johnson, D.W. and Johnson, R.T. (1999). Making cooperative learning. WORK. Theory Into Practice, 38, PP.-67-74.
- Kyriacou, C. (1991). Essential teaching skills. Hemel Hempstead, England: Simon & Schuster.
- Matijević, M. (2000). Učiti po dogovoru. Zagreb: Birotehnika.
- Vilotijević, M. (2001). Didaktika. Sarajevo: Most
- Bennett, N. (2001). Učenje kroz grupni rad. U: Uspješno učenje i poučavanje (Ur. C. Desforges). Zagreb: Educa.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Usmeni i praktični ispit

Posebna napomena za predmet:-

PROFESSIONALNA PRAKSA				
Naziv predmeta	Status	Semestar	ECTS	Fond časova
	O	H	10	30
Ime i prezime nastavnika saradnika	doc.dr Dragana Radivojević			
Školska godina	2020/2021			
Ciljevi izučavanja predmeta	<p>Ospozljavanja polaznika za uspješnu praktičnu primjenu teorijskih znanja koji prate sadržaji stručno aplikativnih predmeta iz područja njegove lice treće dobi.</p> <p>Ospozljavanje polaznika da kroz dobro organizovan rad postigne viši stepen profesionalne samostalnosti i ovlada vještinama neophodnim za njegovu liku treće dobi u institucijama i vlastitom domu. Kritičko promišljanje sopstvenog profesionalnog iskustva i djelatnosti i osvjećivanje polaznika da od primjenjivosti znanja zavisi i uspješnost karijere.</p>			
Uslovljenost drugim predmetima	Nema			
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave (izvedbeni plan)	<p>Prikazan po nedeljama</p> <ol style="list-style-type: none"> Adaptacija polaznika na radno okruženje. Sticanje praktičnih iskustava. (2 časa) Planiranje, organizacija, realizacija i evaluacija rada prilikom njegove lice treće dobi. (2 časa) Uviđanje osnovnih i specifičnih elemenata strukture rada prilikom njegove lice treće dobi. (2 časa) Specifnočnosti procjene stanja lice treće dobi. Razumijevanje potreba lice treće dobi. (2 časa) Ovladavanje specifičnostima njegove lice treće dobi (sintetisanje relevantnih informacija, ishrana, planiranje i sprovodenje tretmana...). (2 časa) Primjena procesa njegove lice treće dobi u porodici i društvenoj zajednici. (2 časa) Upoznavanje sa radom socijalnog radnika sa ciljem unapređenja života lice treće dobi. (2 časa) Upoznavanje sa organizacijom rada ustanova za zbrinjavanje starih. (2 časa) 			

	<p>9. Priprema i smještaj starije osobe u dom. (2 časa)</p> <p>10. Postupci njege lica treće dobi u kućnim uslovima. (2 časa)</p> <p>11. Upoznavanje sa radom i ulogom volontera u radu sa licima treće dobi. (2 časa)</p> <p>12. Upoznavanje sa njegovom licu treće dobi u dnevnom boravku. (2 časa)</p> <p>13. Uočavanje prirode interpersonalnih odnosa u grupi. Specifičnosti komunikacije i socijalne integracije. (2 časa)</p> <p>14. Primjena moralnih normi i osobina i formiranje pozitivnog stava prema profesiji. (2 časa)</p> <p>Povezivanje teorijskih znanja sa praktičnim iskustvom. (2 časa)</p>																														
Metod nastave i savladavanja gradiva	Predavanje, seminari.																														
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ vježbe ☒ seminari/radionice ☐ terenska nastava ☐ e-učenje <table border="1" style="float: right; margin-top: -20px;"> <tr> <td>☐ samostalni zadaci</td> </tr> <tr> <td>☒ multimedija</td> </tr> <tr> <td>☐ laboratorija</td> </tr> <tr> <td>☒ mentorski rad</td> </tr> <tr> <td>☒ (ostalo upisati)</td> </tr> </table>	☐ samostalni zadaci	☒ multimedija	☐ laboratorija	☒ mentorski rad	☒ (ostalo upisati)																									
☐ samostalni zadaci																															
☒ multimedija																															
☐ laboratorija																															
☒ mentorski rad																															
☒ (ostalo upisati)																															
Obaveze polaznika (upisati broj ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">prisustvovanje nastavi</td> <td style="padding: 5px;">☐</td> <td style="padding: 5px;">istraživanje</td> <td style="padding: 5px;">☐</td> <td style="padding: 5px;">praktični rad</td> <td style="padding: 5px;">☐</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">eksperimentalni rad</td> <td style="padding: 5px;">☐</td> <td style="padding: 5px;">referat</td> <td style="padding: 5px;">☐</td> <td style="padding: 5px;">ostalo (upisati)</td> <td style="padding: 5px;">☐</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">esej</td> <td style="padding: 5px;">☐</td> <td style="padding: 5px;">seminarski rad</td> <td style="padding: 5px;">☐</td> <td style="padding: 5px;">ostalo (upisati)</td> <td style="padding: 5px;">☐</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">kolokvijum</td> <td style="padding: 5px;">☐</td> <td style="padding: 5px;">usmeni ispit</td> <td style="padding: 5px;">☐</td> <td style="padding: 5px;">ostalo (upisati)</td> <td style="padding: 5px;">☐</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">pismeni ispit</td> <td style="padding: 5px;">☐</td> <td style="padding: 5px;">projekat</td> <td style="padding: 5px;">☐</td> <td style="padding: 5px;">ostalo (upisati)</td> <td style="padding: 5px;">☐</td> </tr> </table>	prisustvovanje nastavi	☐	istraživanje	☐	praktični rad	☐	eksperimentalni rad	☐	referat	☐	ostalo (upisati)	☐	esej	☐	seminarski rad	☐	ostalo (upisati)	☐	kolokvijum	☐	usmeni ispit	☐	ostalo (upisati)	☐	pismeni ispit	☐	projekat	☐	ostalo (upisati)	☐
prisustvovanje nastavi	☐	istraživanje	☐	praktični rad	☐																										
eksperimentalni rad	☐	referat	☐	ostalo (upisati)	☐																										
esej	☐	seminarski rad	☐	ostalo (upisati)	☐																										
kolokvijum	☐	usmeni ispit	☐	ostalo (upisati)	☐																										
pismeni ispit	☐	projekat	☐	ostalo (upisati)	☐																										
Sadržaj predmeta po sedmicama																															
Adaptacija polaznika na radno okruženje. Sticanje praktičnih iskustava.																															
Planiranje, organizacija, realizacija rada prilikom njege lica treće dobi.																															
Uvidjanje osnovnih i specifičnih elemenata strukture rada prilikom njege lica treće dobi.																															
Specifičnosti procjene stanja lica treće dobi. Razumijevanje potreba lica treće dobi.																															
Ovladavanje specifičnostima njege lica treće dobi (sintetisanje relevantnih informacija, ishrana, planiranje i sprovodenje tretmana...)																															
Primjena procesa njege lica treće dobi u porodici i društvenoj zajednici.																															
Upoznavanje sa radom socijalnog radnika sa ciljem unapređenja života lica treće dobi.																															
Upoznavanje sa organizacijom rada ustanova za zbrinjavanje starih.																															
Priprema i smještaj starije osobe u dom.																															
Postupci njege lica treće dobi u kućnim uslovima.																															
Upoznavanje sa radom i ulogom volontera u radu sa licima treće dobi.																															

Upoznavanje sa njegovom lica treće dobi u dnevnom boravku.	
Uočavanje prirode interpersonalnih odnosa u grupi. Specifičnosti komunikacije i socijalne integracije.	
Primjena moralnih normi i osobina i formiranje pozitivnog stava prema profesiji.	
Povezivanje teorijskih znanja sa praktičnim iskustvom.	
Opterećenje studenta po predmetu	
Nedjeljno	U semestru
2	30
Literatura: Davidović M. (2008). Medicinska gerijatrija, Beograd. Matković G. (2014). Socijalna zaštita u starosti. Beograd. Kulić, L., Arsić-Komljenović, G., Andđelski, H., Šijan-Gobeljić, M., Kulić, S., Andđelski-Radičević, B. (2012). Procena stanja starih osoba u gerijatriji. <i>Zdravstvena zaštita</i> , 41(6), 20-24. Novosadski humanitarni centar (2006). KUĆNA NEGA I POMOĆ U KUĆI STARIJIM OSOBAMA PRIRUČNIK ZA VOLONTERE, Novi Sad. Milosavljević, N. (1999) Gerontologija - starenje i starost. Novi Sad: Old commerce	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Usmeni i praktični ispit	
Posebna napomena za predmet:	

3. USLOVI ZA IZVOĐENJE PROGRAMA CJEOŽIVOTNOG UČENJA

3.1. Prostorni uslovi za održavanje programa cjeloživotnog učenja

Lokacija	Pedagoški fakultet, Bijeljina
Učionica/broj učionice	Dijagnostički centar, učionica 9, i kineziološka sala, informatički kabinet, botanička bašta, muzički kabinet;
Laboratorija/broj laboratoriјe	-
Broj sjedećih mjesta za studente	10
Broj sati korištenja u sedmici	20

3.2. Oprema

Naziv opreme/uredaja/instrumenta	Nabavna vrijednost
Računar	
Projektor	
Navesti ovde opremu koja je nabavljena u kineziološki centar i eventualno sta još imaju	Dexa, Polar team system, tanita Tbf 300, Spirometar pg spiro Progetti, Win Spine Pointer, Kompjuterski podoskop, Just jump system, Lactate scout...

4. SPISAK NASTAVNIKA I SARADNIKA PO PREDMETIMA

Naziv predmeta	Ime i prezime, titula i zvanje
Higijena, promocija zdravlja i prevencija	doc. dr Dragana Stojisavljević

bolesti	prof. dr Biljana Mijović
Prevencija i tretman hroničnih nezaraznih bolesti	prof. dr Biljana Mijović doc. dr Dragana Stojisavljević doc. dr Verica Prodanović doc. dr Marijana Kovačević
Dugotrajna njega	prof. dr Sanja Marić doc. dr Marijana Kovačević doc. dr Verica Prodanović vass Jelena Vladičić Mašić vass Sandra Joković
Urgentna stanja i povrede lica treće dobi	prof. dr Sanja Marić doc. dr Verica Prodanović prof. dr Nenad Lalović
Metodika rekreacije lica treće dobi	prof. dr Dalibor Stević doc. dr Nebojša Mitrović
Metodika rada sa osobama treće dobi	prof. dr Dalibor Stević doc. dr Nebojša Mitrović
Profesionalan praksa	prof. dr Dragana Radivojević

4.1. Podaci o nastavnicima

Titula, ime i prezime	prof. dr Dalibor Stević
Predmet koji predaje na predloženom programu cjeloživotnog učenja	Metodika rekreacije lica treće dobi Metodika rada sa osobama treće dobi
E-mail adresa	dalibor.stevic@pfb.ues.rs.ba
Telefon	065841176
Naučno-nastavno ili nastavno-umjetničko zvanje	Redovni profesor
Saradničko zvanje	

Titula, ime i prezime	doc. dr Nebojša Mitrović
Predmet koji predaje na predloženom programu cjeloživotnog učenja	Metodika rekreacije lica treće dobi Metodika rada sa osobama treće dobi
E-mail adresa	nebojsa.mitrovic@pfb.ues.rs.ba
Telefon	066329757
Naučno-nastavno ili nastavno-umjetničko zvanje	Docent
Saradničko zvanje	

Titula, ime i prezime	prof. dr Biljana Mijović
Predmet koji predaje na predloženom programu cjeloživotnog učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Higijena, promocija zdravlja i prevencija bolesti • Prevencija i tretman hroničnih nezaraznih bolesti

E-mail adresa	biljana.mijovic@ues.rs.ba
Telefon	065 402855
Naučno-nastavno ili nastavno-umjetničko zvanje	Redovni profesor
Saradničko zvanje	

Titula, ime i prezime	doc. dr Dragana Stojisavljević
Predmet koji predaje na predloženom programu cjeloživotnog učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Higijena, promocija zdravlja i prevencija bolesti • Prevencija i tretman hroničnih nezaraznih bolesti
E-mail adresa	dada.bl@hotmail.com
Telefon	063 995 650
Naučno-nastavno ili nastavno-umjetničko zvanje	Docent
Saradničko zvanje	

Titula, ime i prezime	prof. dr Sanja Marić
Predmet koji predaje na predloženom programu cjeloživotnog učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Dugotrajna njega • Urgentna stanja i povrede lica treće dobi
E-mail adresa	Sanja_djm@yahoo.com
Telefon	065994589
Naučno-nastavno ili nastavno-umjetničko zvanje	Vanredni profesor
Saradničko zvanje	

Titula, ime i prezime	doc. dr Verica Prodanović
Predmet koji predaje na predloženom programu cjeloživotnog učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Dugotrajna njega • Urgentna stanja i povrede lica treće dobi
E-mail adresa	vericaivanovic@yahoo.com
Telefon	065492165
Naučno-nastavno ili nastavno-umjetničko zvanje	Docent
Saradničko zvanje	

Titula, ime i prezime	doc. dr Marijana Kovačević
Predmet koji predaje na predloženom programu cjeloživotnog učenja	Dugotrajna njega
E-mail adresa	kovacevicmarijana@gmail.com
Telefon	065432365

Naučno-nastavno ili nastavno-umjetničko zvanje	Docent
Saradničko zvanje	

Titula, ime i prezime	vass Jelena Vladičić Mašić
Predmet koji predaje na predloženom programu cjeloživotnog učenja	Dugotrajna njega
E-mail adresa	jelenavladicicmasic@gmail.com
Telefon	065776825
Naučno-nastavno ili nastavno-umjetničko zvanje	Viši asistent
Saradničko zvanje	

Titula, ime i prezime	vass Sandra Joković
Predmet koji predaje na predloženom programu cjeloživotnog učenja	Dugotrajna njega
E-mail adresa	Sandra.jokovic@hotmail.com
Telefon	066129713
Naučno-nastavno ili nastavno-umjetničko zvanje	Viši asistent
Saradničko zvanje	

Titula, ime i prezime	prof. dr Nenad Lalović
Predmet koji predaje na predloženom programu cjeloživotnog učenja	Urgentna stanja i povreda lica treće dobi
E-mail adresa	nenad.lalovic@gmail.com
Telefon	065931593
Naučno-nastavno ili nastavno-umjetničko zvanje	Vanredni profesor
Saradničko zvanje	

Titula, ime i prezime	doc.dr Dragana Radivojević
Predmet koji predaje na predloženom programu cjeloživotnog učenja	Profesionalna praksa
E-mail adresa	dragana.radivojevic@pfb.ues.rs.ba
Telefon	065989377
Naučno-nastavno ili nastavno-umjetničko zvanje	Docent
Saradničko zvanje	

5. PROCJENA TROŠKOVA NASTAVE PO POLAZNIKU

700,00 KM

Na kraju osposobljavanja polaznici su dužni popuniti evaluacijski upitnik, na osnovu kojeg se vrši procjena uspješnosti.